

Lasnamäe Põhikooli õppekava

TALLINN

2022

LASNAMÄE PÕHIKOOLI ÕPPEKAVA

Üldsätted.....	3
1. Kooli väärtused ja eripära, kooli õppe ja kasvatuseesmärgid.....	4
2. Õppekorraldus.....	5
3. Õppekeskkond.....	15
4. Loovtöö.....	16
5. Õpilase arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus.....	17
6. HEV õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord.....	17
7. Karjääriõppe, karjääriinfo ja nõustamise korraldamine.....	19
8. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus.....	20
9. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted.....	21
10. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.....	21

Lisa 1: Lasnamäe Põhikooli õpilase hindamise, järgmise klassi üleviimise, täiendavale õppetööle ning klassikursust kordama jätmise alused, tingimused ja kord.

Lisa 2: Lasnamäe Põhikooli III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimuva loovtöö korraldamise kord.

Üldsätted

Kooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus

1. Õppekava on Lasnamäe Põhikooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, milles kirjeldatakse õppe rõhuasetused ja tegevused õppekava täitmiseks.
2. Kooli õppekava koostades lähtutakse riiklikust õppekavast, lihtsustatud riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast. Selle koostamisel peetakse silmas Lasnamäe Põhikooli eripära, kooli töötajate, lastevanemate ja õpilaste soove ning kasutatavaid vaimseid ja materiaalseid ressursse.
3. Õppekava koostamises osalevad kõik koolis õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud. Selle koostamisse kaasatakse õpilasi, lapsevanemaid ja huvirühmade esindajaid. Kooli õppekava koostamise, rakendamise ja arendamise korralduse eest vastutab direktor.
4. Kooli õppekava kehtestab direktor. Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.
5. Kooli õppekava koosneb üldosast ja ainevaldkondade kavadest.

ÜLDOSA

1. Kooli väärtused ja eripära, kooli õppe- ja kasvatusesmärgid.

1.1. Väärtused

Lasnamäe Põhikoolis antav haridus toetab õpilase vaimset, füüsilist, kõlblist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Luuakse tingimused õpilaste võimete tasakaalustatud arenguks, eneseteostuseks ja integreerumiseks Eesti ühiskonda.

1.2. Eripära

Lasnamäe Põhikool on kool erivajadustega lastele, õppetööks koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel tõhustatud või erituge vajavad õpilased. Erivajadusega laps erineb oma eakaaslastest vaimsete võimete, kommunikatsiooni, käitumise, emotsionaalse ning füüsilise arengu poolest. Kooli õppekava ülesanne on arvestada lapse erivajadusi ja toetada iga lapse võimetekohast arengut ja integreerumist Eesti ühiskonnas. Koolis kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutustasemega õppida, arvestades sealjuures igapäevase individuaalsust.

1.3. Õppe- ja kasvatusesmärgid

- Õppe korraldamisel lähtub kool põhikooli riiklikust õppekavast, põhikooli lihtsustatud riiklikust õppekavast ja põhikooli ja gümnaasiumi seadusest.
- Koolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilase kasvamisele loovaks, mitmekülgeks isiksuseks, kes suudab ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus ning valida oma huvid ja võimete kohast õpiteed.
- Kooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab tema õpihuvi ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

2. Õppekorraldus

Lasnamäe Põhikoolis toimub õppetöö põhikooli riikliku õppekava ja lihtsustatud riikliku õppekava alusel. Kõiki õppeaineid kogu õppeaasta vältel.

2.1. Õppeainete loend.

Kooli õppekavas on esitatud järgmised riikliku õppekava kohustuslike õppeainete ainekavad ainevaldkonniti:

- keel ja kirjandus: vene keel, kirjandus;
- võõrkeeled: eesti keel teise keelena, A-võõrkeel;
- matemaatika: matemaatika;
- loodusained: loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia;
- sotsiaalsained: inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus;
- kunstained: muusikaõpetus, kunstiopeetus;
- tehnoloogia: tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus ;
- kehaline kasvatus: kehaline kasvatus.

Lihtsustatud õppe kohustuslike õppeainete ainekavad on esitatud õppeainete kaupa:

- vene keel
- eesti keel teise keelena
- matemaatika
- loodusõpetus
- ajalugu
- inimeseõpetus
- muusikaõpetus
- kunstiopeetus
- kehaline kasvatus
- tööõpetus

2.2. Tunnijaotusplaan

Kooli tunnijaotusplaan on koostatud lähtudes kooli arengukavast, riiklikust õppekavast ja lihtsustatud riiklikust õppekavast.

2.2.1. põhikooli riikliku õppekava tunnijaotusplaan

Õppeained	Õppetundide arv nädalas klasside kaupa											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VII T*	VIII	VIII T*	IX	IX T*
Vene keel	7	6	6	5	3	3	2	2	2	2	2	2
Kirjandus					2	2	2	2	2	2	2	2
Eesti keel teise keelena	2	2	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4
A - võõrkeel (inglise keel)			3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Matemaatika	3	3	4	4	4	5	5	5	4	4	4	4
Loodusõpetus	1	1	1	2	2	3	2	1				
Geograafia							1	1	2	1	2	2
Bioloogia							1	1	2	2	2	1
Keemia									2	2	2	2
Füüsika									2	2	2	1

Õppeained	Õppetundide arv nädalas klasside kaupa											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VII T*	VIII	VIII T*	IX	IX T*
Ajalugu					1	2	2	2	2	1	2	2
Ühiskonnaõpetus						1					2	1
Inimeseõpetus		1	1		1	1	1	1	1	1		
Muusika	2	2	2	2	1	1	1	0,5	1	0,5	1	0,5
Kunst	2	1	1,5	1	1	1	1	0,5	1	0,5	1	0,5
Tööõpetus	1	2	1,5									
Käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus				1	2	2	2		2		1	
Kehaline kasvatus	2	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2
Valikaine 1. ja 2. kooliaste rütmika 3. kooliaste-sissejuhatus erialasse; karjääriõpetus		2 (v)			1 (v)		1 (v)	1 (v)				
Eelkutseõpe								5		5		5
Kokku	20	23	25	25	28	30	30	30	32	32	32	32

2.2.2. lihtsustatud riikliku õppekava tunnijaotusplaan

Õppeained	Õppetundide arv nädalas klasside kaupa									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
Vene keel	7	9	8	8	7	6	6	6	6	
Eesti keel teise keelena			2	2	2	2	2	2	2	
Võõrkeel					0	0	0	0	0	
Matemaatika	5	5	5	5	5	5	4	5	5	
Loodusõpetus	1	1	2	2	2	4	4	4	4	
Ajalugu						1	2	2	1	
Inimeseõpetus	1	1	1	2	2	2	2	2	1	
Muusikaõpetus	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
kunstiõpetus	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Kehaline kasvatus	2	3	3	2	2	2	2	2	2	
tööõpetus	2	2	2	2	4	4	4	5	7	
valikõppeaine: rütmika					2	2	2	2	2	

Õppeained	Õppetundide arv nädalas klasside kaupa								
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
digiõpetus									
nädalakoormus	20	23	25	25	28	30	30	32	32

2.2.3. lihtsustatud riikliku õppekava tunniarvutuspalaan lisaõppes

Õppeained	Õppetundide arv nädalas
Kutsealane ettevalmistus	16
Inimeseõpetus	1
Eesti keel teise keelena	4
Matemaatika	3
Vene keel	2
Infotehnoloogia	2
Tööõpetus (kodundus)	2

2.3. Läbivad teemad

Läbivate teemade õpe realiseerub:

- õppekeskkonna korralduses;
- aineõppes;
- läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös;
- korraldades koostöös Lasnamae Linnaosavalitsuse, erinevate asutuste ja ettevõtete, lasteaedade, koolide ja teiste kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälist ja huviringide tegevust ning osaledes Tallinna linna, Harju maakonna, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.
- lihtsustatud õppes kohandades põhikooli riikliku õppekava läbivaid teemasid vastavalt õpilaste võimetele.

Läbiv teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine”

Labiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine” käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, eluja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid.

Õpilast suunatakse:

- teadvustama oma huve, võimeid ja oskusi, mis aitavad kaasa adekvaatse enesehinnangu kujunemisele ning kutseplaanide konkreetsemaks muutumisele;
- arendama oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, koostöö- ja otsustamisioskusi ning teabega ümberkäimise oskusi;
- arendama oskust seada endale eesmärgid ning tegutseda neid ellu viies susteemselt;

- kujundama valmisolekut elukestvalt õppida ja kutseotsuseid teha ning tundma haridus- ja koolitusvõimalusi;
- tutvuma erinevate ametite ja elukutsetega, nende arenguga minevikus ja tulevikus, tundma õppima töösuhteid reguleerivaid õigusakte ning kodukoha majanduskeskkonda.

Läbiv teema „Keskkond ja jätkusuutlik areng”

Läbiva teema „Keskkond ja jätkusuutlik areng” käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele.

Õpilast suunatakse:

- aru saama loodusest kui tervikustest, inimese ja teda ümbritseva keskkonna vastastikustest seostest ning inimese sõltuvusest loodusressurssidest;
- aru saama inimkonna kultuurilise, sotsiaalse, majandusliku, tehnoloogilise ja inimarengu erinevate tunnuste vastastikusest seotusest ning inimtegevusega kaasnevatest mõjudest;
- väärtustama bioloogilist (sealhulgas maastikulist) ja kultuurilist mitmekesisust ning ökoloogilist jätkusuutlikkust;
- arutlema keskkonnaprobleemide üle nii kodukoha, ühiskonna kui ka üleilmsel tasandil;
- kujundama isiklike keskkonnavalikuid seisukohti ning pakkuma lahendusi keskkonnaprobleemidele;
- võtma vastutust jätkusuutliku arengu eest, kasutama loodussäästlikke ja jätkusuutlikku arengut toetavaid tegutsemisviise; hindama ning vajaduse korral muutma oma tarbimisvalikuid ja eluviisi.

Läbiv teema „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus”

Läbiva teema „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus” käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimotteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele.

Õpilast suunatakse:

- väärtustama ühiselu demokraatlikku korraldamist, koostööd, kodanikualgatus järelevalvel põhinevat tegutsemist ning konfliktide rahumeelset ja vägivallatut lahendamist;
- olema algatusvõimeline ja ettevõtlik, kujundama isiklike seisukohti ning neid väljendama;
- tundma õppima ja kaitsma enda ja teiste õigusi ning mõistma nendega kaasnevat vastutust ja kohustusi;
- mõistma avaliku, ettevõtlus- ja mittetulundussektori seoseid ning toimimist;
- mõistma enda kui üksikisiku rolli ühiskonnas ning omandama oskusi osaleda otsustamisprotsessides;
- mõistma ettevõtluse rolli ühiskonnas ning suhtuma positiivselt ettevõtlusse ja selles osalemisse.

Läbiv teema „Kultuuriline identiteet”

Läbiva teema „Kultuuriline identiteet” käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koosõaldis.

Õpilast suunatakse:

- mõistma ennast kultuuri kandjana, edasiviijana ja kultuuride vahendajana;
- mõistma kultuuridevahelise suhtlemise ja koostöö tahtsust ühiskonna jätkusuutlikkuse kujundajana;
- olema salliv ja suhtuma lugupidavalt teiste kultuuride esindajatesse ning nende tavadesse ja loomingusse, taunima diskrimineerimist;
- tundma õppima ning väärtustama oma ja teiste kultuuride parandit ja eripära, toetudes ühelt poolt erinevates õppeainetes õpitule ning seda üldistades, teiselt poolt ka omaalgatuslikult loetule, nähtule ja kogetule;
- teadvustama ning tundma õppima mineviku ja nüüdisaja ühiskondade kultuurilist mitmekesisust;
- omandama teadmisi kultuuride (sealhulgas eesti rahvuskultuuri) kujunemise ja vastastikku rikastavate mõjutuste kohta.

Läbiv teema „Teabekeskond”

Läbiva teema „Teabekeskond” käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi.

Õpilast suunatakse:

- mõistma vahetu ja vahendatu sarnasusi ning erinevusi;
- valima sobivat suhtlusregistrit ning sidekanalit olenevalt olukorrast ja vajadusest;
- määrama oma teabevajadusi ja leidma sobivat teavet;
- kujundama tõhusaid teabeotsingumeetodeid, mis hõlmavad erinevaid teavikuid ja teabekeskondi;
- arendama kriitilise teabeanalüüsi oskust.

Läbiv teema „Tehnoloogia ja innovatsioon”

Läbiva teema „Tehnoloogia ja innovatsioon” käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.

Õpilast suunatakse:

- omandama teadmisi tehnoloogiate toimimise ja arengusuundade kohta erinevates eluvaldkondades;

- mõistma tehnoloogiliste uuenduste mõju inimeste töö- ja eluviisile, elukvaliteedile ning keskkonnale nii tänapäeval kui ka minevikus;
- aru saama tehnoloogiliste, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste uuenduste vastastikustest mõjudest ning omavahelisest seotusest;
- mõistma ja kriitiliselt hindama tehnoloogilise arengu positiivseid ja negatiivseid mõjusid ning kujundama kaalutletud seisukohti tehnoloogia arengu ja selle kasutamisega seotud eetilistes küsimustes;
- kasutama info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat (edaspidi IKT) eluliste probleemide lahendamiseks ning oma õppimise ja töö tõhustamiseks;
- arendama loovust, koostööoskusi ja algatusvõimet uuenduslike ideede rakendamisel erinevates projektides.

Läbiv teema „Tervis ja ohutus”

Läbiva teema „Tervis ja ohutus” käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.

- a) Tervisekasvatus põhineb õpilaste tervisega seonduvate teadmiste ja hoiakute ning sotsiaalsete toimetulekuoskuste arendamisel. Seda toetab tervist edendava kooli põhimõtete rakendamine koolis.
- b) Ohutuse valdkonnas õpetatakse käituma ohutult liiklus-, tule-, veeohu ja teiste keskkonnast tulenevate ohtude puhul ning otsima vajaduse korral abi.

Õpilast suunatakse:

a) tervise valdkonnas:

- terviseteadlikkuse arenemisele, sealhulgas oma tervise ja turvalise käitumise väärtustamisele;
- kasutama oma teadmisi, enesega toimetuleku oskusi ning üldisi sotsiaalseid oskusi enda ja teiste turvalisuse, sealhulgas turvalise koolikeskkonna kujundamiseks;
- teadvustama oma otsuste ja käitumise ning selle tagajärgede seost tervise ja turvalisusega;
- leidma ning kasutama usaldusväärset terviseteadet ja abiteenuseid;
- teadvustama keskkonna mõju oma tervisele.

b) ohutuse valdkonnas:

- tundma eri liiki ohuallikate ja ohtlike olukordade olemust ning nende võimalikku tekkemehhanismi;
- vältima ohuolukordadesse sattumist;
- kujundama turvalisele kooli- ja kodukeskkonnale ning liiklusohutusele suunatud hoiakuid ja käitumist;
- omandama teadmisi ning oskusi ohu- ja kriisiolukordades tõhusalt käituda;
- kujundama õiget liikluskäitumist, harjuma järgima liikluses kehtivaid norme ning arvestama kaasliiklejaid;

- tundma õppima ja väärtustama liikluse ning ohutuse reeglitest tulenevaid õigusi, kohustusi ja vastutust.

Läbiv teema „Väärtused ja kõlblus”

Läbiva teema „Väärtused ja kõlblus” käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist kõlbeliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

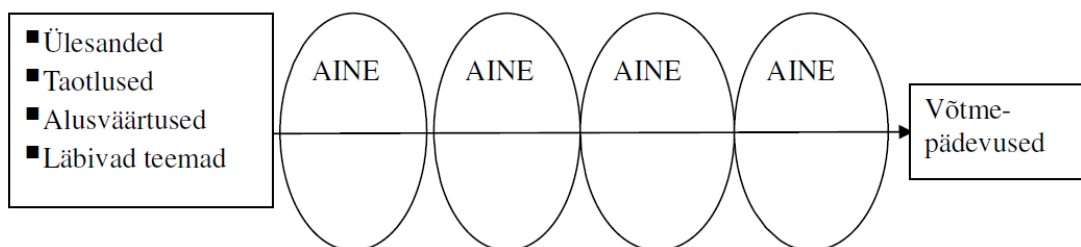
Õpilast suunatakse:

- tunnustama väärtusi, kõlbelisi norme ja viisakusreegleid
- analüüsima süstemaatiliselt kõlbelisi norme ja väärtusi
- arutlema üldtunnustatud eetiliste printsiipide üle ja neid omaks võtma
- juhinduma oma käitumises neist põhimõtetest ning hindama iseenda ja kaasinimeste käitumist nende alusel
- osalema kollektiivi (klassi, kooli, huviringi jm) eetikakoodeksi ja käitumisreeglite väljatöötamises ning neid järgima
- reflekteerima nii iseenda kui ka kaasinimeste käitumispõhimõtete üle, kasutades kõlbeliste konfliktide lahendamise ning vastutustundlike valikute tegemise oskusi.

2.4. Lõiming

Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist.

Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Aineüleste seoste loomist hõlbustab ainevaldkonna õpetajate koostöö.

Lõimingu saavutamiseks korraldab põhikool õpet ja kujundab õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust.

2.5. Valikained ja võõrkeeled

2.5.1 Valikained on esitatud kooli tunnijaotusplaanis. Valikained põhikoolis on kooli valik:

2. klass - rütmika (2 t);

5. klass - rütmika (1t);

7. klass (eelkutseõppe klassid) – sissejuhatus erialasse (1t)

- karjääriõpetus (1 t);

2.5.2 Võõrkeelte opetamine

- Eesti keelt teise keelna õpitakse alates 1. klassist. Lihtsustatud riikliku õppekava alusel alates 3. klassist.
- A-võõrkeelena õpitakse inglise keelt alates 3.klassist. Lihtsustatud riikliku õppekava alusel eesti keelest erineva õppekeelega koolis A - võõrkeelt ei õpetata.

2.6. Erisused

Alates 2008/09 õppeaastast on koolis eelkutseõppeklassid. Eelkutseõppeklasside õppetöö toimub (PRÕK §15 lg 5) alusel ja hoolekogu nõusolekul.

Eelkutseõpe toimub 7., 8., 9. klassis Metallkonstruktsioonide koostaja, Kinnisvarahooldus ja Automaatika erialal. Kolme õppeaastaga omandavad õpilased erialased teadmised 600 tunni ulatuses (teoreetiline ettevalmistus, praktilised ülesanded ja iseseisev töö).

Eelkutseõppeklasside õppetöö toimub 1 päeval nädalas Tallinna Lasnamae Mehhaanikakoolis.

6 klassi õpilasel tuleb valida hiljemalt 15. maiks, millises klassis ta jätkab õpinguid, kas eelkutseõppeklassis või tavalises klassis. Avaldus on vaja esitada õppealajuhatajale hiljemalt 20. maiks.

Esimese õppeaasta jooksul võib seitsmenda klassi õpilane kokkuleppel kooli juhtkonnaga muuta eelkutseõppes valitud eriala.

Põhikooli eelkutseõppeklasside kohustuslike õppeainete nädalatundide arv on järgmine:

	7 kl	8kl	9kl
1) vene keel	2	2	2
2) kirjandus	2	2	2
3) eesti keel	4	4	4
4) inglise keel	3	3	3
6) matemaatika	5	4	4
7) loodusõpetus	1	-	-
8) geograafia	1	1	2
9) bioloogia	1	2	1
10) keemia	-	2	2
11) füüsika	-	2	1
12) ajalugu	2	1	2
13) inimeseõpetus	1	1	-
14) ühiskonnaõpetus	-	-	1

15) muusika	0,5	0,5	0,5
16) kunst	0,5	0,5	0,5
17) kehaline kasvatus	2	2	2
Metallkonstruktsioonide koostaja:			
18) Sissejuhatus erialasse	1		
19) Lukksepatööd	4	5	5
Kinnisvarahooldus:			
Sissejuhatus erialasse	1		
20) Kinnisvarahooldus	4	5	5
Automaatik:			
Sissejuhatus erialasse	1		
21) Atomaatik	4	5	5

Metallkonstruktsioonide koostaja, kinnisvarahoolduse ja automaatika eriala eekutseõppe ainetunnid toimuvad Tallinna Lasnamäe Mehaanikakooli hoones.

25 % tehnoloogiaõppest peab sisaldama projektitööd. Tehnoloogiaõppe tunnid eelkutseõppeklassides on järgmised:

7 KVH	-	Kinnisvarahooldus
7 MKK	-	Metallkonstruktsioonide koostaja
7 AM	-	Automaatik
8 KVH	-	Kinnisvarahooldus
8 MKK	-	Metallkonstruktsioonide koostaja
8 AM	-	Automaatik
9 KVH	-	Kinnisvarahooldus
9 MKK	-	Metallkonstruktsioonide koostaja
9 AM	-	Automaatik

10 % tehnoloogiaõpetusest peab sisaldama kodundust.

Eelkutseõppeklasside õpilaste õppetöö õpitulemuste saavutamiseks kodunduses ja käsitöös toimub kooli huviringis.

Eelkutseõppeklassides õppivate ja erituge vajavate õpilaste õppetöö õpitulemuste saavutamiseks kodunduses ja käsitöös toimub tunnijaotusplaani alusel.

Muusika ja kunsti opetamine toimub ühendatud ainetunnina.

3. Õppekeskkond

Õppekeskkonna mitmekesistamiseks ja rakendamise toetamiseks kavandatud tegevused (projekt-, õues- ja muuseumiõpe, ekskursioonid, õppekäigud) kajastuvad õpetajate töökavades, ainealastes ja kooli üldtööplaanis.

Kaugõppe korral kasutatakse koolis kokku lepitud virtuaalseid õppekeskkondi. Kaugõpet rakendatakse tervisekaitse meetmena vastavalt Terviseameti juhenditele ja kooskõlastatult kooli pidajaga.

Tulemused on kirjas õppeaasta kokkuvõtvas aruandes.

Vähemalt üks kord kuus toimub õpilaste õppetöö väljaspool kooliruumi:

- kooliõues;
- looduses;
- muuseumides;
- keskkonnahariduskeskustes;
- ettevõtetes;
- asutustes;
- raamatukogus jne.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemuslikkuse suurendamiseks töötab I- IV kl kogupäevakoolina. Õppetöö on vaheldusrikkalt integreeritud liikumistrennide ja huvitegevusega. Õpilastele pakutakse kogu päevaks tegevusi kooli järelevalvel ja vastutusel ning tegevused on kontseptuaalses seoses õppeainetega. Kogupäevakooli tegevus toimub kooli päevakava alusel.

4. Loovtöö

III kooliastmes korraldab kool õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö. Loovtöö teostatakse 8. klassis, vajadusel ka 9. klassis.

Lihtsustatud riikliku õppekava alusel õppivad õpilased loovtööd ei tee.

Loovtööks võib olla uurimus, projekt, kunstitöö või muu taoline töö.

Loovtöö temaatika valib kool, täpsema teemavaliku teevad õpilased.

Kõikide õppeainete õpetajad esitavad õppeaasta neljanda õppeperioodi alguseks loovtöö teemad õppejuhile ja 7. klassi õpilased saavad etteantud teemade hulgast valida sobiva. Õpilastel on õigus välja pakkuda ka oma teema olles eelnevalt kokku leppinud juhendajaga. Neile õpilastele, kes ei ole teemat valinud, määratakse see kooli poolt.

Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt. Õppeaineid lõimiva loovtöö puhul või kollektiivse loovtöö puhul võib osalejaid olla rohkem kui kaks. Sellisel juhul on loovtöö teema jagatud alateemadeks vastavalt osalevate õpilase arvule.

Iga õppeaasta alguses määrab direktor loovtööde juhendajad (lõimiva kollektiivse loovtöö korral võib õpilasel olla mitu juhendajat) ja kinnitatab käskkirjaga valitud loovtööde teemad, juhendajad, hindamiskomisjoni. 8. klassi õpilane planeerib loovtöö teostamise koos juhendaja-õpetajaga õppeaasta alguses ja teostab seda väljatöötatud plaani alusel kogu õppeaasta vältel. Loovtöö koostab õpilane iseseisvalt, õpetajal on juhendaja ning nõustaja roll.

Õpilase nõustamine juhendaja poolt toimub kogu tegevuse vältel vastavalt vajadusele, kuid mitte vähem kui väljatöötatud plaani alusel, loovtööde koostamise minimaalne ajaline maht õpilase jaoks on 15 tundi. Juhendamiseks kokkulepitud aeg märgitakse tunniplaani.

Loovtöö korraldust ja hindamist reguleerib Lasnamäe Põhikooli loovtööde kord (Lisa 2).

5. Õpilase arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus

5.1. Õpilase arengu ja õppimise toetamise korraldus

Kooli õppekava on suunatud selliste teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtushoiakute ja hinnangute omandamisele, mis on vajalikud igapäevaelus toimetulekuks. Õppimine on elukestev protsess, milleks vajalikud oskused ja tööharjumused kujunevad põhihariduse omandamise käigus. Kooli

õppekava seab õpilase tema arengule vastavate, pingutust nõudvate ülesannete ette, et omandada kavandatud õpitulemused.

Kasvatus on õpilase suhete kujundamine ümbritseva maailmaga. Eduka väärtuskasvatuse aluseks on kogu koolipere, õpilase ja perekonna vastastikune usaldus ning koostöö. Hoiakute kujundamise võtmeisik on õpetaja.

Kooli õppekava toetavad:

- 1) 1.-9. klassides klassijuhatajate tunnid, mis toimuvad 1 kord nädalas;
- 2) 1.- 4. klassides pikapäevarühmade tunnid;
- 3) 5.- 9. klassides õpetajate konsultatsioonitunnid;
- 4) huviringid ja huvitegevus;
- 5) psühholoogide konsultatsioonid;
- 6) õpiabirühmade tunnid (logopeedi tunnid ja eripedagoogiline õpiabi);
- 7) projektid (kooli, siseriiklikud ja rahvusvahelised).

5.2. Kool annab õpilasele ja tema vanemale tagasisidet käitumise ja hoolsuse kohta arenguveestlustel, e-koolis, õpilaspäeviku kaudu.

Käitumis- ja hoolsushinded märgitakse elektroonilisse klassipäevikusse ja tunnistusele; õpilasraamatusse.

Hindamisel on aluseks Lasnamäe Põhikooli hindamise kord (Lisa 1).

6. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord

- 6.1. LPK õpilased on erivajadustega lapsed, kellele on õppetöoks koolivälise nõustamismeeskonna soovitatud tõhustatud või erituge.
- 6.2. Kerge intellektipuudega õpilastele rakendatakse koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel ja lapsevanema nõusolekul põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava.
- 6.3. Õpiabitundide eesmärk on toetada õpilase arengut tulenevalt tema erivajadustest ja võimaldada tal saavutada põhiharidus. Kõigil LPK õpilastel on õigus vastavalt oma vajadusele saada logopeedilist ja eripedagoogilist õpiabi. Õpiabitunni eesmärgiks on ennetada, vähendada ja ületada kõnearengu puudeid; korrigeerida ja toetada lapse taju, mälu ja mõtlemise arengut; anda teadmisi ümbritsevast maailmast ja tagada lapse igapäevane toimetulek nii koolis kui ka väljaspool seda. Eripedagoogilistes õpiabitundides antakse konkreetse õppeaine alast abi ja korrigeeritakse mõtlemist, taju ja tähelepanu, tunde- ja tahtevalda.
- 6.4. Kõneravi ehk logopeedia- alaseid õpiabitunde teostavad logopeedid. Õppeaasta esimesel kahel nädalal viivad logopeedid läbi diagnostilise töö õpilastega. Diagnostilise töö tulemusena selgitatakse välja õpilased, nende probleemid ja probleemide raskusaste. Vastavalt vajadusele koostatakse õpilaste rühmad ja tunniplaan. Kooliaasta lõpul tehakse individuaalse arengu kaardil kokkuvõtted õpilase saavutustest ja kavandatakse edaspidine tegevus.

6.5. Haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija toetab ja juhendab õpetajaid ning teeb õpetajale, vanemale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks, tehes selleks koostööd õpetajate ja tugispetsialistidega.

- Haridusliku erivajaduse tuvastamiseks läbiviidud pedagoogilis-psühholoogilise hindamise tulemused, õpetajate täiendavad tähelepanekud ja soovitusel õpilase tugevate ja arendamist vajavate külgede kohta, kooli tugispetsialistide soovitusel, testimiste ja uuringute tulemused ning koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel õppe korraldamiseks ja sellest tulenevalt õpilasele rakendatud meetmed dokumenteeritakse haridusliku erivajadusega õpilase arengu ja toimetuleku jälgimiseks koostatud individuaalse arengu jälgimise kaardil. Individuaalse arengu jälgimise kaardi koostamise ja täitmise eest vastutavad isikud koolis määrab direktor.
- Kool võib teha õpilast õpetades muudatusi või kohandusi õppeajast, õppesisust, õppeprotsessist ja õppekeskkonnast. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes kooli õppekavaga või riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine, tuleb õpilasele koostada individuaalne õppekava.

6.6. Kui haridusliku erivajadusega õpilasele koostatud individuaalne õppekavaga nähakse ette riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine, võib individuaalset õppekava rakendada koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel.

6.7. Põhiharidust omandavat õpilast võib õpetada vanema taotlusel koduõppes. Haridusliku erivajadusega õpilasele rakendatakse koduõpet tulenevalt tema terviseseisundist.

6.8. Erivajadustega õpilastele õppe paremaks korraldamiseks on koolis moodustatud järgmisi rühmi ja klasse

6.9. Klasse põhiharidust omandavatele tõhustatud tuge vajavatele õpilastele – klassitäitumuse piirnormiga 12 õpilast.

6.10. Klasse põhiharidust omandavatele õpilastele, kellele koolivälise nõustamismeeskond on spetsiifilistest hariduslikest erivajadustest tulenevalt soovitanud erituge, sealhulgas autismi spektri häiretega, aktiivsuse- ja tähelepanuhäiretega või sõltuvushäiretega õpilastele – klassitäitumuse piirnormiga 6 õpilast.

6.11. Õpiabi rühmi piirnormiga 6 õpilast.

6.12. Kahest või kolmest hariduslike erivajadustega õpilaste klassist võib moodustada liitklassi, mille suurus määratakse lähtuvalt konkreetsete õpilaste hariduslikest erivajadustest, kuid see ei tohi olla suurem kui 12 õpilast.

6.13. Individuaalse õppekava koostamine või muu tugisüsteemi määramine õpilasele, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused:

- Eritoe klassis õppivatele õpilastele ja õpiabirühmade õpilastele koostatakse iga õpperühma jaoks individuaalne ainekava (ühine ainekava koostatakse klassile/rühmale, aga märkmeid ainekava täitmisest tehakse iga õpilase kohta eraldi individuaalse arengu vaatluskaardil).

- Õpilasele, kelle trimestrihinne on „puudulik” või „nõrk”, kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne plaan või määratakse mõni muu tugisüsteem (nt logopeediline abi, õpiabi jm) vastavalt kooli õppekavas sätestatule, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

Lihtsustatud riikliku õppekava alusel tõhustatud toe eriklassis õppivale õpilasele koostatakse individuaalne õppekava.

7. Karjääriõppe, karjääriinfo ja nõustamise korradamine

Karjääriõpe lõimub kooli õppekavas kogu muu õppetegevusega. Töölane karjäär ja selle kujundamine on õppekava läbiv teema. Karjääriteenuse kaudu aidatakse õpilasel saada tuge, kui õpilane vajab abi või nõu. Kooli karjääriinfo korraldus lähtub töömaailma muutumisest, ootuste ja nõudmiste teisenemisest ning elukestva õppimise möödapääsmatusest. Koolis omandatakse õppetöö ja seda toetavate tegevuste kaudu praktilisi kogemusi, treenitakse karjääriskujundamise oskusi, tegeletakse nii karjäärinõustamise kui ka karjääriinfo levitamisega. Karjääriteenust koolis osutab huvijuht koostöös klassijuhatajate ning ainepetajatega.

Kool pakub vastavaid tegevusi, üritusi, loenguid, õppekäike, kohtumisi. Õppetöös püütakse suurendada õpilaste huvi karjääriskujundamisega seotud teemade vastu.

Õpikeskkonda laiendatakse väljapoole klassiruumi: õppekäigud info- ja nõustamiskeskustesse ning ettevõtetesse; tunnid arvutiklassis ja raamatukogudes; praktilised tegevused: ametitega tutvumine vahetus töökeskkonnas.

Lasnamäe Põhikoolis karjääriteenuste osutamise eesmärgiks on:

- Tutvustada õpilastele erinevaid ameteid/elukutseid, haridus- ja koolitusvõimalustega
- Õpetada koostama isiklikku karjääriplaani
- Anda ülevaade tööd reguleerivaid õigusakte, ettevõtte ja töötaja õigusi ja kohustusi ning kohalikku majanduskeskkonda;
- Õpetada leidma teavet edasiõppimise ja töö leidmise võimaluste kohta

Karjääriteenuse osutamist toetavaks vahendiks on

- kutseinformeerivad ekskursioonid ja külastused õppeasutustesse ja töökohtadesse;
- külalislektorite esinemine erinevate õppimis- ja tegevusvaldkondade tutvustamiseks;
- karjääriplaneerimist toetavate elektrooniliste infosüsteemide ja andmebaaside tutvustamine;
- kutseinformatsioonimaterjalid (teatmikud, vastuvõtutingimused, abimaterjalid karjääriplaneerimiseks jm);
- karjääriinfo stend;
- hea koostöö Tallinna Lasnamäe Mehhanikakooli, Lasnamäe Noortekeskuse ja Kopli Ametikooliga, kes varustavad kooli infoga; tasuta mitmesuguste õppe- ja meetodiliste materjalidega;
- infomessid.

8. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus

- 8.1. Õpilasel ja vanemal on õigus saada koolist teavet ja selgitusi koolikorralduse ning õpilase õiguste ja kohustuste kohta. Kool võimaldab õpilase vanemale juurdepääsu kooli valduses olevale teabele selle õpilase kohta
- 8.2. Kool avalikustab kooli vastuvõtu tingimused ja korra ning kooli üle riiklikku järelevalvet teostavate asutuste kontaktandmed oma veebilehel.
- 8.3. Õppeperioodi jooksul läbitavatest peamistest teemadest, vajalikest õppevahenditest, hindamise korraldusest ja planeeritavatest üritustest teavitatakse õpilast õppeperioodi algul. Kool loob õpilaste vanematele võimalused sellekohase teabega tutvumiseks.
- 8.4. Kool teavitab õpilast ja vanemat õpilase hinnetest. Kui õpilane või piiratud teovõimega õpilase puhul vanem ei ole andnud nõusolekut õpilase hinnetest teavitamiseks elektrooniliselt, teavitab kool õpilast ja vanemat õpilase hinnetest paber kandjal klassitunnistusega iga trimestri lõpul.
- 8.5. Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut ning kohandavad õpet vastavalt vajadustele.

9. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

Õpetajad teevad koostööd lõimingu teostamiseks, projektide ja õppepäevade kavandamisel, erinevate ülekooliliste ürituste korraldamisel. Õpetaja töökava koostatakse riikliku õppekava või lihtsustatud riikliku õppekava põhjal. Õpetaja töökava peab olema kooskõlas tunnijaotusplaaniga. Töökava koostamine ja arendamine kuulub aineõpetaja pädevusse. Lubatud on kohandada õppematerjalide juurde kuuluvaid näidistöökavasid ja neid õppetöös kasutada.

Kooli õpetajate koostöö toimub õppenõukogu nõupidamiste, ainenõukogude nõupidamiste ja sisekoolituste kaudu. Koolis töötavate ainenõukogude (klassiõpetajate, vene keele ja kirjanduse, võõrkeele õpetajate, loodusainete õpetajate, osavus- ja kunstiainetes õpetajate, sotsiaalainetes õpetajate, matemaatika õpetajate) kaudu toimub õpetajate koostöö ainepäevade korraldamisel ja õpetajate aineüleline koostöö erinevate õpilassündmuste kavandamisel ja korraldamisel. Koostööd kavandades lähtutakse õppeaasta üldtööplaanist, kus on kokku lepitud õppe- ja kasvatustööd toetavad sündmused arengukavas toodud eesmärkide saavutamiseks. Õppeaasta viimasel õppenõukogu koosolekul tehakse õppeaastast kokkuvõtte (tegevuste ja tulemuste analüüs) ning antakse hinnang.

10. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

Kooli õppekava on dokument, mida korrigeeritakse ja täiendatakse vastavalt vajadusele.

- 10.1. Õppekava parandus- ja muudatus ettepanekud esitatakse koolis õppe- ja kasvatusalal töötavate ning vajadusel ka teiste koolitöötajate poolt.
- 10.2. Kooli juhtkond esitab uuendatud õppekava õppenõukogule, hoolekogule ja õpilasesindusele neljanda õppeperioodi lõpuks.
- 10.3. Muudatused hakkavad kehtima järgmisest õppeaastast.

Lisa 1

LOOVTÖÖ KOOSTAMISE KORD JA VORMISTAMISE

JUHEND

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	3
1. LOOVTÖÖ LIIGID.....	4
2. LOOVTÖÖ KORRALDAMINE JA VALMIMINE	5
3. LOOVTÖÖ JUHENDAMINE	6
4. LOOVTÖÖ KIRJALIK VORMISTAMINE.....	7
4.1. Loovtöö osad.....	7
4.2. Üldnõuded	8
4.3. Viitamine.....	10
5. LOOVTÖÖ ESITLEMINE	11
6. LOOVTÖÖ HINDAMINE.....	12
KASUTATUD KIRJANDUS.....	13
LISAD	14
Lisa 1. Tiitellehe näidis	14
Lisa 2. Sisukorra näidis	15
Lisa 3. Loovtöö hindamismudel	16

SISSEJUHATUS

Põhikooli lõpetamise tingimuseks on, et õpilane on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö, mis lähtub läbivatest teemadest või on õppeaineid lõimiv.

Loovtöö on juhendatud õppeprotsess, mille käigus õpilane rakendab iseseisva töö oskusi ja omandatud teadmisi, arendab loovust ning koostöö oskust. Loovtöö koosneb teoreetilisest ja praktilisest osast.

Loovtöökõs võib olla individuaalselt või kollektiivselt õpilaste poolt läbiviidud uurimistöö, loominguline töö või projektitöö.

Loovtöö maht uurimistööl on orienteeruvalt 8-12 lehekülge ning loomingulisel ja projektitööl 5-7 lehekülge (v.a tiitelleht, sisukord ja lisad).

Käesolev juhend sätestab nõuded loovtöö koostamiseks, kirjalikuks vormistamiseks ja kaitsmiseks.

1. LOOVTÖÖ LIIGID

Uurimistöö on kirjalik tekst, kus õpilane keskendub mingile uurimisteamale. Töö kirjutamine annab õpilastele iseseisva uurimistöö kogemuse ning võimaluse tegeleda huvipakkuvate teemade ja probleemidega, kas individuaalselt või koostöös kaasõpilastega. Uurimuse eesmärgiks on saada täpsemat teavet uuritava teema kohta ning leida teema olulistele küsimustele vastuseid. Uurimistöös püstitatakse hüpotees. Uurimistöö peaks olema valdavalt analüüsiva iseloomuga ning loogiliselt üles ehitatud. Olulisel kohal on töö autori järeldused, tõlgendused ja üldistused.

Projekt on kindla eesmärgi ja ulatusega terviklik töö (ülesanne) vm ettevõtmine. Projektpakub hea võimaluse valitud teemadel viia ellu oma ideid üksi või koos kaaslastega. Projekt annab korraldamiskogemust, juhtimis- ja meeskonnatöökogemust, algteadmisi eelarve koostamisest ja veel palju teisi elus toimetulekuks tarvilikke kogemusi. Projekti võib kaasata ka erinevaid loovtöö liike olenevalt projekti teemast, näiteks lühiuurimust, erinevaid õpilaste esinemisi, esitlusi, näituste korraldamist jm.

Loominguline töö sisaldab uudseid, innovaatilisi ideid ning on eneseteostusrõõmu pakkuv ja silmaringi avardav. Loovtöö võib olla nii praktiline töö kui ka vaimse idee kandja. Juhul, kui loovtöös kasutatakse fragmente teiste autorite loomingust, tuleb autorikaitse seadusest lähtudes viidata kasutatud teoste autorile. Loovtöö muusikateosena võib olla õpilase omalooming, aga ka muusikateose esitamine. Kunstitöö teostamise tehnikaks võib olla maal, joonistus, graafika, skulptuur, keraamika, videofilm, animatsioon, *performance* jne.

Loomingulise ja projektitöö puhul koostab õpilane ka kirjaliku osa, mis vormistatakse vastavalt kooli kehtestatud nõuetele.

2. LOOVTÖÖ KORRALDAMINE JA VALMIMINE

Õpilastele ja lapsevanematele tutvustatakse loovtöö tegemise põhimõtteid.

- 1) Õpilane valib teema ja juhendaja, vajadusel kaasjuhendaja.
- 2) Loovtööde teemad ja juhendajad kinnitatakse direktori käskkirjaga.
- 3) Õpilane kohtub juhendajaga ja koostatakse loovtöö plaan.
- 4) Vastavalt vajadusele tehakse vahekokkuvõtteid.
- 5) Loovtööd esitatakse juhendajale viienda õppeperioodi esimesel nädalal.
- 6) Vajadusel täiendatakse ja parandatakse loovtööd.
- 7) Kaks nädalat enne kaitsmist esitatakse töö koos aruande vormiga kaitsmiskomisjonile ja retsensendile.
- 8) Loovtöö kaitsmine.
- 9) Hinnangute vormistamine ja tagasiside andmine.
- 10) Loovtöö arhiveeritakse kooli raamatukogus.
- 11) Sooritatud loovtöö teema kantakse põhikooli lõputunnistuse hinnetelehele.

Kui õpilane ei ole ajakavast kinni pidanud ega esitanud oma tööd juhendajale õigeaegselt, lubatakse ta loovtöö kaitsmisele pärast ametlikku õppeperioodi lõppu.

3. LOOVTÖÖ JUHENDAMINE

Loovtöö juhendamise põhimõtted:

- 1) Õpetajate ja õpilaste töökoormus ei tohiks oluliselt suureneda. Loovtöö sooritamiseks kasutatakse vene keele ja klassijuhatajatunde.
- 2) Loovtöö juhendamine võib toimuda individuaalselt või ka rühmas.
- 3) Juhendaja roll on suunav, ta aitab õpilast teema täpsustamisel ja tegevusplaani koostamisel.
- 4) Juhendaja soovitab vajadusel kirjandust ja annab suuniseid info leidmisel.
- 5) Juhendaja jälgib töö vastavust sisulistele ja vormistamise nõuetele ning ajakava täitmist.
- 6) Juhendaja nõustab õpilast esitluse edukaks läbiviimiseks.
- 7) Juhendaja täpsustab rühmatöös liikmete tööpanuse.
- 8) Juhendaja annab hinnangu aruande vormis.
- 9) Kui õpilase valitud juhendaja ei tööta koolis, määratakse õpilasele koolipoolne kaasjuhendaja.
- 10) Juhendaja ja kaasjuhendaja kinnitavad oma allkirjaga loovtöö kaitsmisele lubamise.

4. LOOVTÖÖ KIRJALIK VORMISTAMINE

4.1. Loovtöö osad

Loovtöö koosneb üldjuhul järgnevatest osadest.

Tiitelehel esitatakse järgmine info:

- õppeasutuse täielik nimetus (Lasnamäe Põhikool);
- töö pealkiri;
- viide töö iseloomule (uurimistöö, loominguline töö);
- koostaja ees- ja perekonnanimi ning klass;
- juhendaja ja kaasjuhendaja ees- ja perekonnanimi;
- töö valmimise koht ja aasta.

Kirja suurus tiitellehel on 16–18 pt. Tiitellehe näidis on juhendi lisas 1.

Sisukorras antakse ülevaade töö temaatikast ja ülesehitusest. Loovtöö sisukord koosneb loovtöö osade pealkirjadest ja leheküljenumbritest. Pealkirjade sõnastus sisukorras peab vastama sõnastusele loovtöö põhiosas. Sisukorras antakse ülevaade töö mahust sissejuhatusest kokkuvõteteni. Tiitellehte ja sisukorda sisukorras välja ei tooda. Sisukorda on kõige lihtsam vormistada põhiosa valmimise järel arvuti abil valides menüüst *Table of contents* (seejuures tuleb silmas pidada, et pealkirjad tuleb vormistada põhitekstist erinevas formaadis (*Heading 1* või *Heading 2*). Sisukorra näidis on lisas 2.

Sissejuhatuses põhjendatakse teema valikut ja vajadusel piiritletakse seda täpsemalt. Teema valimine sõltub huvidest, kogemustest, võimetest ja juhendaja soovitudest. Tähtis on teema konkreetsus ja käsitlemise võimalused, seejuures on oluline arvestada materjalide kättesaadavust. Sissejuhatuses püstitatakse töö eesmärk ning antakse ülevaade, kuidas plaanitakse selleni jõuda. Heaks tooniks on ka kõigi töö valmimisele kaasa aidanud isikute tänamine sissejuhatuses.

Töö põhiosas antakse vastused sissejuhatuses tõstatatud küsimustele, samuti peab olema selgesti välja toodud õpilase isiklik panus ja käsitletud autorite seisukohad. Põhiosas peab olema kirjeldatud töö käiku ja välja toodud töö tulemused.

Kokkuvõttes antakse hinnang, kas loovtöö sissejuhatuses tõstatatud probleem leidis lahenduse ja küsimused said vastuse. Kokkuvõttes tuleb selgelt välja tuua autori osa töös käsitletud probleemide lahendamisel.

Kokkuvõttes märgitakse ära, missugused küsimused jäid vastuseta või millised uued probleemid kerkisid üles. Kokkuvõttes ei pakuta uut materjali, mida töö põhiosas pole käsitletud. Võib esitada ideid või ettepanekuid, kuidas teemat jätkata.

Kasutatud kirjanduses võivad materjalideks olla kirjalikud (arhiivimaterjalid, käsikirjalised materjalid, kirjavahetus, perioodika, internet) või suulised allikad (mälestused, intervjuud, video- ja audiomaterjalid). Kasutatud kirjanduses esitatakse järgmised andmed:

- Raamatud: Autori nimi, Initsiaal(id). (Aasta). *Raamatu pealkiri*. Linn: kirjastuse nimi.
Näide: Kangilaski, J. (2005). *Kunstikultuuri ajalugu*. Tallinn: Kunst.
- Ajaleheartiklid: Autori nimi, Initsiaal(id). (Aasta, kuupäev). Artikli pealkiri. *Ajalehe nimetus*. Lehekülgede numbrid, millel artikkel asub.
Näide: Talts, L. (1997, mai 28). Barbie kui lapse kasvataja. *Maaleht*, 16-17.
- Ajakirjaartiklid: Autori nimi, Initsiaal(id). (Aasta). Artikli pealkiri. *Ajakirja nimi, ajakirja number*. Lehekülgede numbrid, millel artikkel asub.
Näide: Otsing, A. (1999). Pentium tootmises ja turul. *Arvutimaailm*, 3, 22-24.
- Elektroonilised allikad: Autori nimi, Initsiaal(id). *Artikli pealkiri*. URL-aadress.
[Materjali kasutamise kuupäev]
Näide: Vabamäe, I. *Milline peab olematöötaja ergonoomiline töökoht?*
<http://www.arvutikasutaja.ee/artikkel.php?id=14> [14.01.2014]

Tähestikulise järjekorra puhul reastatakse ühe autori tööd ilmumisaasta järgi – kõige varasem töö kõige esimesena. Kui autorit ei ole näidatud, paigutatakse allikas kirjanduse loetellu tema pealkirja esimese sõna järgi. (Heidmets 2010; Parve 2013; Õpilase ... 2003).

Praktilise loovtöö puhul tuuakse kasutatud kirjandus ära vaid vajadusel. Kasutatud kirjanduse näidisena vaata käesoleva õppematerjali kasutatud kirjanduse loetelu.

Lisades tuuakse välja töö põhiosa täiendavad materjalid, mille esitamine pole peatükkides otstarbekas. Need võivad olla näiteks tabelid, joonised, diagrammid, ankeetküsitlused, fotod jne. Lisad nummerdatakse eraldi (kui neid on rohkem kui üks) araabia numbritega (nt lisa 1,

lisa 2 jne) ja pealkirjastatakse. Pildimaterjal nõuab selgitavat joonise pealkirja (pildi või foto all). Lisadele tuleb töö põhiosas viidata.

4.2. Üldnõuded

Loovtöö köidetakse läbipaistva esikaanega kiirkõitjasse. Töö vormistatakse valgele A4 (210 x 297 mm) formaadis paberile ja trükitakse lehe ühele poole. Lehe servadest jäetakse vabaks 2,5–3 cm ülalt ja alt, lehe vasakust servast 3 cm ja paremalt servast 2 cm.

Kirjastiil on *Times New Roman*, kirjasuurus 12 punkti ja reavahe 1,5. Iga kahe sõna vahel ja kirjavahemärgi järel käib üks tühik. Tekst kujundatakse rööpselt (*Justify*) nii, et ka teksti parempoolne serv jääb sirge. Tekstilõigud eraldatakse tühja reavahega. Loovtöö kirjutatakse soovituslikult läbivalt ühes ajavormis, mina- või meievormis, ning isikulises kõneviisis.

Kõik leheküljed leheküljed nummerdatakse ühtses numeratsioonis (kaasa arvatud tiitelleht vaikimisi). Tiitellehele numbrit ei trükita (*Diffrent First Page*). Leheküljenumbrid paigutatakse lehekülje alla keskele.

Kõigi peatükkide, sissejuhatuse, kokkuvõtte ning kasutatud kirjanduse pealkirjad kirjutatakse läbivate suurtähtedega. Alljaotuste pealkirjad (sh lisade pealkirjad) kirjutatakse väiketähtedega (v.a suur algustäht). Peatükkide ja teiste alljaotuste pealkirjade järele punkti ei lisata.

Pealkirjadel on kirjasuurus pealkirjade hierarhiast tingituna erinev:

1. PEATÜKI PEALKIRI (*Heading 1*): 16 pt, Bold, läbivad suurtähed;
- 1.1. Alapeatüki pealkiri (*Heading 2*): 14 pt, Bold, Italic, esisuurtäht;
- 1.1.1. Punkti pealkiri (*Heading 3*): 13 pt, Bold, esisuurtäht.

Kõiki peatükke ja töö iseseisvaid struktuuriüksusi (st sisukord, sissejuhatus, kokkuvõte, kasutatud kirjanduse loetelu, lisad) alustatakse uult lehelt. Alapeatükid järgnevad samalt leheküljelt. Kui pealkirjaga samale lehele ei mahu vähemalt kaks rida sellele järgnevat teksti, tuleks trükkimist alustada järgmiselt lehelt.

Tabelid peavad olema pealkirjastatud ja nummerdatud (Tabel 1, jne). Numeratsioon võib olla tööd läbiv või peatükisene. Kui tabelis olevad andmed on pärit teatmekirjandusest, siis tuleb tabeli all neile ka viidata. Ka joonised (sh diagrammid, skeemid, kaardid) pealkirjastatakse ja nummerdatakse (Joonis 1, jne). Kõigile tabelitele ja joonistele tuleb tekstis otseselt (Järgneva tabeli andmed iseloomustavad ...) või kaudselt (vt joonis 1) viidata. Kasutatud pildid peavad olema avatud litsentsiga või enda pildistatud ning kõikidel piltidel peavad olema korrektsed viited.

Töö vormistatakse grammatiliselt korrektselt. Abivahendina võib kasutada nt Eesti Keele Instituudi keelenõuande lehekülge keeleabi.eki.ee.

4.3. Viitamine

Teiste autorite seisukohti tekstis esitatakse tsitaatide või refereeringutena. Igal laenatud mõttel peab olema viide selle autorile.

Tsitaat vastab originaaltekstile ja esitatakse jutumärkides või kaldkirjas ja viide järgneb kohe pärast tsitaadi jutumärkide või kaldkirja lõppu. Näiteks: „Kui Arno isaga koolimajja jõudis, olid tunnid juba alanud. Kooliõpetaja (...) kõneles nendega natukene aega, käskis Arnol olla hoolas ja korralik ja seadis ta siis (...) istuma“ (Luts 1954: 9).

Refereering on teise autori või allika sisu omasõnaline esitamine. Refereeringust peab olema aru saada, millised on töö autori kommentaarid. Viide võib olla põimitud teksti sisse või järgneda vahetult refereeringule.

Põhinõudeks on, et viidata tuleb allikatele, mida autor tegelikult on kasutanud. Teksti sees märgitakse sulgudes töö autor ja ilmumisaasta ning võimalusel leheküljenumber. Nt Andrus Kivirähk alustab romaani „Rehepapp“ esimest peatükki novembrikuu esimese lõrtsise ilma kirjeldusega (Kivirähk 2000: 3).

Kui allikmaterjal ei ole toodud töö autorit, esitatakse ümarsulus enne aastaarvu allika pealkiri või pikema pealkirja puhul esimene sõna või sõnaühend ja kolm punkti. Nt: (Põhikooli ... 2011).

Viitamise põhireegel: viitamissüsteem peab kogu töö ulatuses olema ühtne.

5. LOOVTÖÖ ESITLEMINE

Loovtöö esitlemisele pääseb õpilane, kes on kokkulepitud ajaks esitanud juhendajale, hindamiskomisjonile ja retsensendile oma loovtöö.

Loovtöö esitlemise korralduse põhimõtted on järgmised:

- 1) loovtöö esitlus võib toimuda nii koolis kui ka kokkuleppel hindamiskomisjoniga väljaspool kooli;
- 2) esitlus võib toimuda koolis ka teatud teema- või ainenädala raames: näiteks muusika- ja kunstinädalal, loodusainete nädalal, kus muuhulgas saavad õpilased üles astuda nt kontserdil või näitusel vastaval teemal koostatud loovtööga jm;
- 3) mitme autori puhul osalevad loovtöö esitusel kõik rühma liikmed;
- 4) loovtööd esitleb õpilane suulise kuni 5-minutilise ettekandena;
- 5) esitlust on soovitatav näitlikustada kas stendiettekande, multimeedia, audiovisuaalsete või muude vahenditega.

Loovtöö esitlemisel õpilane:

- 1) selgitab töö eesmärgi ja põhjendab teema valikut;
- 2) tutvustab kasutatud meetodeid ja töökäiku;
- 3) esitab töö kokkuvõtte.

6. LOOVTÖÖ HINDAMINE

Loovtöö hindamise eesmärgiks on:

- 1) kirjeldada loovtööle seatud eesmärkide täideviimist ning anda seeläbi tagasisidet loovtöö kui terviku kohta;
- 2) kujundada kriitilist suhtumist oma töösse, julgustada õpilast kasutama oma loovust ning toetada seeläbi isiksuse arengut.

Loovtööle ja selle esitlemisele annab koondhinnangu hindamiskomisjon, kuhu kuulub ka õpilase juhendaja. Rühmatöö puhul antakse hinnang iga liikme tööle. Hinnang antakse töö sisule, loovtöö protsessile, töö vormistamisele ja esitusele (vt lisa 3).

KASUTATUD KIRJANDUS

Heidmets, M., Krabi, K., Kuurme, T., Laherand, M.-L., Orn, J., Pandis, M., Poom-Valickis, K., Veisson, M. (2010). *Üliõpilastööde juhend*. Tallinn: Tallinna Ülikool.

Parve, K. (2013). *Tallinna 32. Keskkooli põhikooli III kooliastme loovtöö korraldamise põhimõtted ja vormistamise juhend*.

http://www.32kk.edu.ee/III_kooliastme_loovtoo_juhend_2013v1.pdf [13.09.2016]

Põhikooli riiklik õppekava. (2011). Riigi Teataja.

<https://www.riigiteataja.ee/akt/129082014020> [13.09.2016].

Õpilase uurimistöö koostamise ja hindamise juhend. (2003). Tallinn: Gustav Adolfi

Gümnaasium. <http://www.gag.ee/materjalid/utjuhend.doc> [04.10.2016]

LISAD

Lisa 1. Tiitellehe näidis

TÖÖ PEALKIRI

Loovtöö (töö liik)

Autor: ...

8. klass

Juhendaja: ...

Kaasjuhendaja: ...

Tallinn 20....

Lisa 2. Sisukorra näidis

SISSEJUHATUS.....	4
1. ESIMESE PEATÜKI PEALKIRI (suurte tähtedega).....	5
1.1. Esimese peatüki esimese jaotise pealkiri.....	5
1.2. Esimese peatüki teise jaotise pealkiri.....	8
2. TEISE PEATÜKI PEALKIRI (suurte tähtedega).....	10
2.1. Teise peatüki esimese jaotise pealkiri.....	10
2.2. Teise peatüki teise jaotise pealkiri.....	14
2.2.1. Teise peatüki teise jaotise esimese alljaotise pealkiri.....	16
KOKKUVÕTE.....	20
KASUTATUD KIRJANDUS.....	22
LISAD	
Lisa 1 pealkiri.....	23
Lisa 2 pealkiri.....	24

Lisa 3. Loovtöö hindamismudel

Loovtööle ja selle esitlemisele annab koondhinnangu hindamiskomisjon.

	Suurepärane	Hea	Vajab arendamist
Vormistus	<p>Töö välimus on korrektne, arvestatud on vormistamise põhireegleid.</p> <p>Tiitelleht on vormistatud nõuetekohaselt.</p> <p>Sisukord annab selge ülevaate kogu tööst.</p> <p>Lisad (nt illust-ratsioonid, fotod, joonised, graafikud jne) on korralikult vormistatud ja teemakohased.</p> <p>Ei esine trüki- ega õigekirjavigu.</p>	<p>Töö välimus on korrektne, eksitud on üksikute vormistamise põhireeglite vastu.</p> <p>Tiitelleht on vormistatud nõuetekohaselt, kuid puudub üks kohus-tuslik andmeosa.</p> <p>Sisukorras puudub 1-2 olulist teemat.</p> <p>Lisad on üldiselt korralikult vormistatud. Esineb mõni puudus.</p> <p>Esineb üksikuid trüki- ja õigekirjavigu.</p>	<p>Töö välimus ei ole nõuetekohane, eksitud on mitmete vormistamise põhireeglite vastu.</p> <p>Tiitellehe vormistus ei vasta nõuetele.</p> <p>Sisukord ei vasta tegelikkusele.</p> <p>Lisad on vormistatud, kuid mitte teemakohased.</p> <p>Töö ei ole vormistatud korrektses kirjakeeles. Esineb sõnaohtrust ja tarbetuid kordusi, palju trüki- ja õigekirja vigu.</p>
Töö sisu	<p>Töö sisu vastab pealkirjale. Püstitatud eesmärgid on täidetud. Terminite ja keele korrektne kasutamine.</p> <p>Kokkuvõttes on antud ka hinnang oma tööle.</p>	<p>Sisu vastab üldjoontes pealkirjale. Eesmärkides ja kokkuvõttes üksikuid lahknevusi.</p> <p>Kokkuvõttes kajastatud hinnang oma tööle on üldsõnaline.</p>	<p>Sisu ja pealkirja vahel on lahknevusi. Eesmärk on aimatav. Kokkuvõttes ei ole antud hinnangut oma tööle.</p>

Loovtöö protsess	Töö valmimisel on initsiatiiv õpilase käes. Õpilane peab kinni kõikidest tähtaegadest ja kokkulepetest juhendajaga.	Töö valmimisel on initsiatiiv aeg-ajalt juhendaja käes. Õpilane peab üldjoontes kinni tähtaegadest ja kokkulepetest juhendajaga.	Juhendajapoolne initsiatiiv töö õigeaegsel valmimisel on suurem kui õpilasel. Õpilane ei ole kinni pidanud tähtaegadest ja kokkulepetest juhendajaga.
------------------	---	--	---

LASNAMÄE PÕHIKOOLI ÕPPEKAVA

üldosa

<p>Esitlus</p>	<p>Ettekandja esitab oma teksti soravalt, kõne on arusaadav ja selge, ei kasuta kõnekeelt ega parasiitsõnu (täitesõnu), kõne tempo on mõõdukas, s.t kõnelejat on meeldiv kuulata. Kasutab ettekande ilmestamiseks näitvahendeid, hoiab publikuga pilkkontakti, kehakeel on korrektne. Ülesehitus on loogiline ja sidus. Kompetentsus küsimustele vastamisel.</p>	<p>Ettekandja esitab oma teksti, kõne on selge, esitus pisut monotoonne, vaatab tihti teksti esitades paberilt märksõnu, hoiab enamasti publikuga pilkkontakti, kehakeeles esineb puudusi.</p> <p>Ettekandja ei oska vastata kõigile komisjoni liikmete ja retsensendi küsimustele.</p>	<p>Ettekandja loeb teksti paberilt, publikuga puudub pilkkontakt, kehakeeles esineb puudusi. Kõnetempo on monotoonne, hääli liiga vaikne, tempo liiga kiire või liiga aeglane, pikad mõttepausid. Kõne ülesehitus on ebaloogiline. Mõtted on kohati seosetud. Sõnumit on raske mõista. Kasutatud lisamaterjal ei toeta sisu. Ettekandja ei oska vastata komisjoni liikmete ja retsensendi küsimustele.</p>
----------------	--	---	--